

ΠΑΝΩΡΑ.

15. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ. 1854.

ΤΟΜΟΣ Δ'.

ΦΥΛΛ. 92.

MARINA.

(18η Φολιάδ. 91. Τέλος).

Τὴν ἐπιοῦσαν περὶ τὴν αὐγὴν (17 Μαΐου 1607), ὁ κρότος τῶν κωδῶνων καὶ οἱ ἀλλαγμοὶ πλήθους ἀπείρου λυσῶντος, ἐξύπνισαν τοὺς κατοίκους τοῦ Κρεμλίνου, κοιμωμένους εἰς τὴν γηραιάν καὶ αὐτοκρατορικὴν ἐκείνην πόλιν μετὰ τὰς πανηγύρεις καὶ τοὺς χορούς. Ῥωμανός, ὁ πρῶτος θαλαμηπόλος τοῦ Κζάρου, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν πῦρ καὶ ἶδε συγχρόνως ἐνώπιόν του τὸν Τατισέφ ὁδηγούμενα λαὸν φρουράσσαντα καὶ διψῶντα αἷμα. Ὁ Ῥωμανός εἶχε σώσει ἄλλοτε τὴν ζωὴν τοῦ Τατισέφ· ἀλλ' ἡ εὐγνωμοσύνη ἐξαλείφεται ὅταν τὸ πατριστατικὸν πνεῦμα διεγείρῃ τὰ φρικτότερα πάθη τοῦ ἀνθρώπου. Ὅθεν, ἐνῶ διευθύνετο ἡμίγυμνος πρὸς τὸν ἀποστάτην, ἐλαβε δύο πληγὰς διὰ ξίφους, καὶ ἐπιστρέψας ἔπεσε κατημαγμένος εἰς τὸν πρὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θαλάμου πρόδομον, κραζων·

— Ἐπιβουλή! . . . φύγε, Δημήτριε υἱὲ τὸν Ἰβάν . . . Ἐπιβουλή!

Καὶ ἐξέψυξεν.

Ὁ Δημήτριος ἰδραξε τότε τὰ ὅπλα του, περιστοιχίσθη ὑπὸ τινων στρατιωτῶν, καὶ ἀντεστάθη εἰς τὸν λαόν· ἀλλὰ τὸ πλῆθος ἐσυμπυκνοῦτο ἀδιακόπως. Ὅλοι οἱ περὶ τὸν Κζάρου ἐφονεύθησαν, καὶ αὐτὸς ἔπεσεν ἐπὶ τέλους τραυματίας. Ὁ ὄχλος ὥρμησε τότε κατ' αὐτοῦ διὰ νὰ τὸν κατακερματίσῃ, ἀλλ' ἐκεῖνος, ἀνεγερθεὶς ὀλίγον, καὶ στρέψας βλέμμα μεγαλοπρεπές,

— Ἀθλιοὶ! ἀνέκραξε, τολμάτε νὰ φονεύσετε τὸν Κζάρου σας; Εἶμαι ὁ Δημήτριος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰβάν!

Οἱ φονεῖς ἀπεχώρησαν, καὶ ἴσως θὰ ἐσώζετο ὁ αὐτοκράτωρ· ἀλλὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐφθασεν ὁ Σουΐσκης καὶ ἶδε τὸν λαὸν δισταζόντα.

— Ἄν εἶναι τῶντι ὁ υἱὸς τοῦ Κζάρου! ἔλεγον ψιθυρίζοντες καὶ ἀτενίζοντες μὲ τύψιν συνειδήσεως τὸν αἵματοκυλισμένον ἡγεμόνα.

— Φίλοι μου, ἀνεφώνησεν ὁ Σουΐσκης· εἶχα καὶ ἐγὼ δισταγμούς· ὑπῆγα μόνος μου εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ παρεκάλεισα κλαίων καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τὴν Κζαρίναν νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν· αὐτὴ

δὲ ὀλοφυρομένη ὡμολόγησεν ὅτι συνέδραμε τὰ σχέδια τοῦ ἀπατεώματος. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν εἶναι υἱὸς του, εἶναι πλάνος καὶ ψεύστης.

Καὶ ἐν ἀκαρεῖ, χίλιοι βραχίονες ἀνυψωθέντες κατέπεσαν κατὰ τοῦ ταλαιπώρου αὐτοκράτορος. Καὶ διψῶν αἷμα, τὸ ἀκάθεκτον ἐκεῖνο πλῆθος, ἔτρεξε φρουρὰς πρὸς τὸν κοιτῶνα τῆς Μαρίνης. Νέος τις Πολωνός, οὗτινος τὸ ὄνομα πρέπει νὰ διατηρηθῇ διὰ νὰ τιμῆσωσιν αὐτὸ αἱ ἐπερχόμεναι γενεαί, Ὁμέλσκις, ἀνθίσταται πρὸ τῆς θύρας τῆς Κζαρίνης κατὰ τοῦ μαινομένου πλῆθους· ἀλλ' ἐπὶ τέλους πίπτει καὶ αὐτὸς νεκρός.

Ἡ Μαρίνα, ἡμίγυμνος, ὠχρὰ καὶ τρέμουσα, προχωρεῖ πρὸς τοὺς φονεῖς, καὶ θέλει νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτούς· διότι, εἰ καὶ τεταραγμένη, δὲν γνωρίζει εἰσέτι τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της. Ἡ καρδιά της τρέφει ἐλπίδας· ἀλλὰ μυκηθμοὶ λυσσώντων ἀπαντῶσιν εἰς τὴν φωνήν της. Κρότος πυροβόλου ἐβρόντησε, καὶ σφαῖρα μολυβδίνη ἐπλήγωσεν ἀμφίπολόν τινα τῆς Μαρίνης ταχθεῖσαν πρὸ αὐτῆς· ἦτο δὲ αὕτη νῆα τις Ἰουδαία τὴν ὁποίαν ἡ αὐτοκράτειρα εἶχεν εὐεργετήσῃ, διαλύσασα τὸν προκείμενον γάμον της μετ' ἀχρείου τινος, καὶ ὑπανδρεύσασα αὐτὴν μετὰ Πολωνοῦ εὐγενοῦς καλουμένου Χριστιάνου. Ἐντὸς ὀλίγου ὁ ἐκ γυναικῶν ἀσθενὴς φραγμὸς τῆς Κζαρίνης κατεβλήθη, τὸ δὲ πλῆθος ἠτοιμάζετο νὰ κατασπαράξῃ καὶ αὐτὴν, ὅταν οἱ βογιάροι, φθάντες ἤρπασαν τὸ θυμὸν, διὰ νὰ παραδώσωσιν αὐτὸ εἰς βασανιστήρια δεινότερα καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου. Κατὰ τὴν φρικτὴν ἐκείνην ἡμέραν, τὸ αἷμα ἔρρευσε ποταμὸν εἰς Μόσχαν· διότι ἡ κτηνώδης ἰσχὺς μετεχειρίσθη πᾶν μέσον διὰ νὰ κορέσῃ τὰ πάθη της. Ὅλοι οἱ Πολωνοὶ ἐσφάγησαν. Μόνος ὁ παλατῖνος Μνισζέγ καὶ οἱ Οὐϊσνοβιέκιοι ἀντέστησαν μετὰ τοσαύτης καρτερίας, ὥστε οἱ Ρῶσοι ἐσυνθηκολόγησαν μετ' αὐτῶν. Καὶ οὕτως ἐσώθη ὁ πατὴρ τῆς Μαρίνης διὰ νὰ κλαύσῃ τὸν θάνατον τοῦ φιλότατου συζύγου της, καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ στέμματός της.

Ὁ Βασίλειος Σουΐσκις ἔδραψε τὸν καρπὸν τοῦ κακουργήματός του. Μετὰ τὸν φόνον τοῦ Δημητρίου ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἡγεμόνος. Καὶ ὁ μὲν Βασίλειος οὔτε εἶπεν, οὔτε ὑπέδειξεν οὐδένα· ἀλλὰ τὸ μὲν γένος του ἦτο περίβλεπτον, αὐτὸς δὲ δημοτικὸς, ἐπιτήδειος, καὶ ἐβώπευε τὸν λαόν, καὶ μάλιστα τοὺς ἐμπόρους.

« Διὰ τί νὰ παλαίσωμεν πρὸς αὐτόν; » εἶπον οἱ βογιάροι.

Καὶ ὁδηγήσαντες αὐτόν εἰς Κρεμλίον, εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν, τὸν ἐχαιρέτισαν ὡς πατέρα τῆς Ρωσίας· οὗτος δὲ ἀνέβη ἀνεὺ τύψεως συνειδότος εἰς θρόνον τὸν ὁποῖον κατέκτησε πρὸ μικροῦ δι' αἷματος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ παρουσία τῆς Μαρίνης καὶ τοῦ πατρὸς της ἀνεκάλουν εἰς αὐτὸν ἀναμνήσεις ὀδυνηρὰς, τοὺς ἀπειμάκρυνεν ἀπὸ τῆς Μόσχας, ἐξορίσας αὐτοὺς εἰς Ἱεροσὼ, ἐπὶ τοῦ Βόλγα.

Δὲν εἶχον δίκαιον ὅτε εἶπον πρὸ μικροῦ ὅτι ἡ ταλαίπωρος Μαρίνα ἐσώθη διὰ νὰ παραδοθῇ εἰς δεινότερα βασανιστήρια; Ἡ ἀγωνία τοῦ θανάτου εἶναι ἀκαριαία· ἀλλ' ἡ ἐξορία! ὅτε ἀγωνιᾷ τις ἀδιακόπως, καὶ μάλιστα ὅτε, ὡς ἡ Μαρίνα, εἶναι μόνον εἰ-

« Ἀλλὰ πολὺς χρόνος δὲν παρήλθε, καὶ ὁ Σουΐσκις ἐτρόμαξε μαθὼν τὴν ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν ἐπροξένησαν εἰς Πολωνίαν αἱ σφαγαὶ τῆς Μόσχας. Τὸ αἷμα τῶν Πολωνῶν ἦτο εἰσέτι θερμὸν καὶ ἐπεκαλεῖτο ἐκδίκησιν· ἡ δὲ πατρίς αὐτῶν ἠσθάνετο τὸ χρέος της, καὶ κατεπλέγετο ὑπὸ ἀνυπομονησίας διὰ νὰ τὸ ἐκπληρώσῃ. Ὁ Σουΐσκις ἠθέλησε νὰ προλάβῃ τὰς ἐχθροπραξίας· ἀπέλυσε τοὺς ἐν φυλακῇ Πολωνοὺς, καὶ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Μαρίναν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Πολωνίαν. Καὶ διευθύνθη μὲν αὕτη εἰς τὴν πατρίδα της, ἀλλὰ μὲ ὁποίαν θλίψιν! Διέβαιναν αἰχμάλωτος τοὺς αὐτοὺς ἐκείνους τόπους ὅπου ἄλλοτε οἱ λαοὶ ἐπιπτον γονυκλινεῖς πρὸ αὐτῆς. Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἔχουν δάκρυα πικρά, ὅσας ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην ὅτι ἐγένετο χήρα εἰκοσαετῆς μόλις οὖσα! Φωνὴ ἀγωνίας ἐξήρχετο ἀπὸ καρδίας ἀπηλπισμένης, ὅσας ἐνθυμεῖτο ὅτι τὸ χρυσοῦν στέμμα της ἐκαλύπτετο ὑπὸ σινδόνης νεκρικῆς, καὶ ἔκειτο ἐντὸς τάφου.

« Ὁ Δημήτριε! » ἀνέκραζε συχνάκις κοπτομένη. Καὶ ἐκλαίεν ἡ ταλαίπωρος! ἐκλαίει κατακλύζουσα τὸ πρόσωπόν της μὲ δάκρυα πύρινα, καταφλέγοντα τὴν καρδίαν της!

Ἐσπέραν τινὰ, ἐνῷ διέβαινε διὰ πεδιάδος ἐξ ἐκείνων αἵτινες ὀνομάζονται στέππαι, ἤκουσε φωνάς, καὶ μετ' αὐτὰς ἶδεν ἐφίππους ὁρμήσαντας κατὰ τῆς συνοδίας της καὶ διασκορπίσαντας αὐτήν. Ἡ Μαρίνα καὶ ὁ πατὴρ της, ἴσταντο ἄπλοὶ θεαταί· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἶδον τὸν Σταδνίκην, συγγενὴ ὄντα αὐτῶν, καὶ ὑπηρετήσαντα ἄλλοτε ὑπὸ τὸν Δημήτριον.

— Κυρία, εἶπε πρὸς τὴν Κζαρίναν, χαίρω διότι πρῶτος ἀναγγέλλω πρὸς ὑμᾶς τὴν εὐτυχίαν σας. Ἐδῶ πλησίον, ὁδηγοῦντα στρατὸν πολυάριθμον, θὰ εὑρετε τὸν υἱὸν τοῦ Ἰβάν τὸν Κζάρων τῆς Μοσκοβίας.

— Τὸν Δημήτριον! ἀνέκραξεν ἔξω φρενῶν ἡ Μαρίνα.

— Τὸν ἴδιον, κυρία! ἔλθετε καὶ σᾶς περιμένει. Σωθεῖς ἐκ θαύματος, θὰ γίνῃ μετ' ὀλίγον κύριος ὅλης τῆς Ρωσίας. Μαθὼν τὴν ὁδοιπορίαν σας, ἀφῆκε τὸν δρόμον τῆς Ἱεροσὼ, καὶ μ' ἐστειλε διὰ νὰ σᾶς ἐλευθερώσω. Σπεύσατε, διότι εἶναι ἀνήσυχος.

Καὶ ἡ μὲν Μαρίνα ἐβυθίσθη εἰς λογισμούς· πῶς ἄρα ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν κατάρθρωσεν ὁ Δημήτριος νὰ διαφύγῃ καὶ δεῦτερον τὰς χεῖρας τῶν δολοφόνων του; ἡ καρδιά της δὲν ἐδέχετο τὴν ἀγγελίαν ταύτην.

Ὁ δὲ παλατῖνος, ἀκούσας τὴν εἶδησιν, δὲν ἠθέλησε νὰ προβῇ εἰς ἐξετάσεις· ῥαδιοῦργος εἰς ἄκρον, ἡδιαφύρει τίς θὰ ἦτο γαμβρὸς του· ἠθέλε μόνον νὰ εἶναι ἡγεμὼν. Ἐπανέλαβον λοιπὸν τὴν ἀγούσαν εἰς Μόσχαν, αὐτὸς μὲν πλήρης ἐλπίδων, ἡ δὲ θυγάτηρ του ἐμπλεὺς ἀπαισιῶν προαισθημάτων.

Καὶ ὁμῶς αἱ δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Σταδνίκην πληροφορίες πρὸς τὸν παλατῖνον, ἐνέπνευσαν ὀψωσὺν θάρρους εἰς τὴν Κζαρίναν. Ὁ Δημήτριος, εἶπεν αὗτος, ἔδραπέτευσε ἀπὸ τὸ Κρεμλίον καὶ τὴν Μόσχαν διὰ τῶν ὑπαγείων τοῦ φρουρίου. Μετὰ μακρὰν ἀσθένειαν καὶ μετὰ πολλὰ παθήματα, ἐδυνάθη τέλος πάντων νὰ ἱππεύσῃ καὶ νὰ ὁδηγήσῃ στρατὸν. Τότε ἐπανῆλθεν

εἰς τὴν Ῥωσίαν ἐπὶ κεφαλῇ στρατευμάτων πολυαριθμῶν καθ' ἡμέραν αὐξανομένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνοντο οἱ πρίγκηπες Ροζίνσκις καὶ Ἰωάννης Σαπιέχας· ἦσαν δὲ ἐστρατοπεδευμένοι εἰς Τουχίνον, διώδεκα στάδια μακρὰν τῆς Μόσχας.

Τέλος πάντων ἡ Μαρίνα ἐπλησίασεν εἰς τὸ στρατόπεδον ὅπου εὐελλε νὰ ἴδῃ τὸν Δημήτριον. Μόλις ἤκούσθη τὸ ὄνομα τῆς, καὶ περιστοιχίσθη ἀπὸ πλῆθος ἀπειρον ἀναγορευόν αὐτὴν ἐνθουσιωδῶς αὐτοκράτειραν. Καὶ αὐτὴ δὲ, καταπληγθεῖσα, κατελήφθη ὑπὸ ζάλης· ὁ ἦχος τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς, αἱ στίλβουσαι στολαί, τὰ ἀστραποβολοῦντα ὅπλα, οἱ ἀλαλαγμοὶ, αἱ φωναί· « Ζήτω ἡ Κίρινα! ἔζητω ἡ μήτηρ μας! » ταῦτα πάντα ἐτάραξαν αὐτὴν, ἐκίνησαν τοὺς παλμούς τῆς καρδίας καὶ ἐσκότησαν τοὺς ὀφθαλμούς τῆς. Καταβάσα δὲ ἀπὸ τοῦ ἵππου, καὶ ὀδηγούμενη ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Σταδνίκου, ἐπροχώρησε πρὸς τὸ στρατόπεδον, ὅπου παρετήρησε μακρόθεν σωρὸν ἀνθρώπων ἐνδεδυμένων μεγαλοπρεπῶς, ὧν εἰς ἤλθε πρὸς αὐτήν.

Ἡ Μαρίνα δὲν ἐπίστευσέ ποτε ὅτι ἐσώθη ὁ Δημήτριος. Βεβαίως θὰ εἶδε τὸ αἷμα τῆς διὰ νὰ ἀνακτήσῃ ἐκείνον οὐ τινος ἐστερήθη· ἀλλ' ἦτο δυνατόν, ἀφοῦ ἴδε τὸν λαὸν τῆς Μόσχας, λυσσῶντα καὶ μαινόμενον, καὶ κατασπαράξαντα τὸ πτώμα του; Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκτίς τις τοιαύτης ἀπατηλῆς ἐλπίδος ἦτο δυνατόν νὰ διασχίσῃ τὸ καλύπτον τὴν δυστυχῆ Μαρίναν μαῦρον νέφος, τὴν ἐλπίδα ταύτην θὰ διεσκέδαζεν ἡ ὄψις μόνη ἐκείνου ὅστις ἤρχετο πρὸς αὐτήν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχεν ἐξωτερικὸν ἀποτρόπαιον τὸ πρόσωπόν του ἐξέπραξεν αἰσθήματα εὐτελῆ, τὸ λοξὸν βλέμμα του ἦτο ἐστραμμένον πρὸς τὴν γῆν, καὶ τὸ ψευδὲς καὶ πονηρὸν μειδίαμά του ἀνήγγελλε πᾶθον αἰσχροῦ. Ἡ Μαρίνα ἠσθάνθη ἐκλείπουσαν τὴν ψυχὴν τῆς ὅτε ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐρρίψεν ἐπ' αὐτὴν βλέμμα μίσους θριαμβεύσαντος. Τίς ἄρα ἦτο; Ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος δὲν ἦτο ἄγνωστος πρὸς αὐτήν· ἀλλὰ ποῦ τὸν ἴδε; Νομίζει ὅτι ὀνειρεύεται· φρίσσει ὁλόκληρος. Αἰφνης δύο βραχίονες περιπτύσσονται αὐτήν, τὴν σφίγγουσιν ἰσχυρῶς, καὶ φωνή τις ψιθυρίζει εἰς τὴν ἀκοήν τῆς.

— Μαρίνα, ἐνθυμήθητι τὸ μεμονωμένον ξενοδοχεῖον τοῦ δάσους τῆς Ζουλόζ. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην με ἀφήρεσαι ὡραίαν ἐρωμένην· ἀλλὰ σήμερον εὕρισκω γυναῖκα ὡραιότεραν, καὶ σύζυγον εὐγενεστέραν. Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀλλαγὴν.

Ἡ Μαρίνα δὲν ἤκουσε τὸ τέλος τῆς διακοινώσεως ταύτης· συντριβεῖσα τὴν καρδίαν, ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς τῆς λέγουσα·

— Ἀπομάκρυνέ με ἀπ' ἐδῶ, ἢ θ' ἀποθάνω.

Ὅτ' ἔμεινε μόνη μετὰ τοῦ παλατινοῦ, ἐπεδόθη εἰς ὄδυμους τοιούτους, ὥστε δὲν ἐδύνατο νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν πατέρα τῆς εἰς ἦτο ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

— Μαρίνα, εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ πατὴρ τῆς, μήπως ἐν μέσῳ τοιούτων ἐκτάκτων συμβεβηκότων, ἐπίστευσαι νεκρανέστασι; Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν ἤλπισα πώποτε ὅτι θὰ εὕρω τὸν Δημήτριον.

— Ἀ! κατάρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ εἴπῃ ἡ Μαρίνα, δὲν ἤξεύρεις ποῖος εἶναι ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος ὅστις ἐπύλησε νὰ σφετερισθῇ τὸ σεπτὸν ὄνομα τοῦ Δημήτριου μου, τοῦ εὐγενοῦς μου συζύγου καὶ κυρίου! Εἶναι ἐλεεινὸς τις Ἰουδαῖος, ὄνειδος τῆς ἀνθρωπότητος· εἶναι ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὰς χεῖρας ἐσωσα τὴν νέαν κόρην ἣτις ἐνυμφεύθη τὸν Χριπλήκην. Ὡ Θεέ μου, εἰλέησέ με!

Ὁ Παλατίνος κατεταράχθη.

— Εἶσαι βεβαία; ἠρώτησε τὴν Μαρίναν· εἶναι τάχα ὁ ἴδιος ἄνθρωπος;

— Δὲν ἀμφιβάλλω, ἀπεκρίθη ἡ Μαρίνα.

— Καὶ κάμνεις καλὰ, εἶπε φωνή τις.

Καὶ συγχρόνως ὁ ἀπατεὼν εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνήν.

— Ναί, εἶμαι αὐτός ὁ Ἰουδαῖος Γιαγκέλκς. Πιστεύω, Μαρίνα, ὅτι με ἀνεγνώρισας· δὲν λησμοναί τις ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἠδίκησεν, ἄς εἶναι καὶ ὁ ἐσχάτος τῶν ἀνθρώπων. Εἰς ὅρας ὅμως, κόμπ, εἶμαι ἄγνωστος· ἀλλ' ὁ θεὸς μου Ἐγίδης, ὁ σοφὸς ραββῖνος, σὰς εἶναι γνωστός.

Ταῦτα ἔλεγεν ὁ ἄθλιος· ἐκεῖνος καὶ ἐμειδία μειδίαμα σατανικόν.

— Μίαν τῶν ἡμερῶν ἔβαλεν εἰς τὸν λαιμόν μου τὸ περίσπτον τοῦτο, καὶ με εἶπε νὰ ἔλθω εἰς Ῥωσίαν καὶ νὰ κηρύξω ὅτι ἦμην ὁ υἱὸς Ἰβάν τοῦ Τρομεροῦ. Ἠλθα λοιπὸν εἰς Σιαροδοῦπ καὶ εἶπα· « Εἶμαι ὁ Δημήτριος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰβάν. Ἐρχομαι νὰ ζητήσω ἀπὸ τὸν Σουλσκήν τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς μου. » Μ' ἐπίστευσαν ὅλοι αἱ περίξ πόλεις ὑπετάχθησαν· οἱ βασιῶροι ἐλθόντες ὠρκίσθησαν, καὶ ὁ στρατὸς μου ἠῤῥησε. Τότε ἦλθαν εἰς τὸ στρατόπεδόν μου καὶ οἱ πρίγκηπες Σαπιέχας καὶ Ροζίνσκις, ὁ δὲ στρατὸς μου, διπλασιασθεὶς, ἐγένετο τρομερώτατος· πανταῦ ἐθριάμβευσα. Εἶμαι τώρα εἰς τὰς πόλεις τῆς Μόσχας, καὶ μετ' ὀλίγον θὰ ἐμβῶ. Ἄρα, Μαρίνα, δὲν εἶμαι πλέον ὁ ἐλεεινὸς Ἰουδαῖος, τὸ ὄνειδος τῆς ἀνθρωπότητος! ἔχω στέμμα νὰ σὲ προσφέρω, δῶρον μεγαλοπρεπέστατον. Ἰδοὺ αὐτὸ πρὸ τῶν ποδῶν σου.

— Ποτέ! ἀνέκραξεν ἐκείνη μετ' ἀγανακτήσεως.

— Καὶ διὰ τί; ἐπανέλαθεν ὁ ἀπατεὼν ἡσύχως καὶ ἀτενίζων ἀσελγῶς τὴν Μαρίναν· ὁ πρῶτός σου σύζυγος ἦτον ἀπατεὼν, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀληθὴς Δημήτριος.

— Ὅταν ἐνυμφεύθην τὸν Δημήτριον, ἀπεκρίθη ἡ Μαρίνα, οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι μου, ὁλόκληρος λαὸς τὸν ἀνεκέρυτταν διάδοχον τῶν Κζάρων τῆς Μοσκοβίας. Πλὴν τούτου...

— Τὸν ἡγάπας; δὲν εἶναι ἀληθές; αὐτὸ ἤθελες νὰ εἴπῃς. Εἰς ἐμὲ ὅμως καὶ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φιλοδοξία σου με εἶναι ἐπίσης ἀδιάφοροι. Δὸς με πολλὰ χρήματα, ἐπειδὴ θέλω πολλὰ, καὶ θὰ σ' ἀφήσω νὰ βασιλεύσῃς ὅσην θέλεις, καὶ ν' ἀγαπήσῃς ὅποιον θέλεις.

Αἰσθημα ἀηδίας κατέλαβε τὴν Μαρίναν, ὁ δὲ Γιαγκέλκς μειδιάσας ἐξηκολούθησε.

— Θὰ σὲ βιάσω διὰ νὰ με ἀναγνώρισῃς δημοσίᾳ. Ὁ φόβος σου ὅταν με ἴδῃς, ἐτάραξε τὸν στρατὸν· πρέπει νὰ τὸν καθησυχάσωμεν. Βεβαιώθητι ὅτι ἡ ὠφέλεια θὰ εἶναι καὶ διὰ σὲ καὶ δι' ἐμέ· ἐγὼ μὲν

θέλω χρήματα, πολλά χρήματα, σὺ δὲ ἐξουσίαν καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων της, ἀνέβη ἵππον, καὶ ἔδραμεν εἰς Κασ-
 ἐκδίκησιν.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ παλατῖνος, ἔσυρε τὴν Μαρίναν
 ἐκτὸς τῆς σκηνῆς, καὶ ἔδειξε πρὸς αὐτὴν τὴν Μό-
 σχαν, καὶ τοὺς τεσσαρακοντάκις τεσσαράκοντα θό-
 λους της.

— Μαρίνα, εἶπεν ὁ γέρων Πολωνός, ἐκεῖ εἶναι καὶ
 στέμμα, καὶ ἐχθροὶ τοὺς ὁποίους θύνασαι νὰ συν-
 τρήψης.

Ἡ Κζάρινα σκοτοδινιᾷ ἡ καρδίᾳ της πάλλει ἀ-
 κούουσα τὰς λέξεις « ἐκδίκησις καὶ φιλοδοξία » οἱ
 ὀφθαλμοὶ της ἀττράπτουσι.

— Τί πρέπει, εἶπε, νὰ κάμω ;

— Νὰ ἐναγκαλισθῇς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον.

Εἶπε καὶ ὤθησε τὴν θυγατέρα του εἰς τοὺς βρα-
 χίονας τοῦ ἐλεεινοῦ καὶ πλεονέκτου Ἑβραίου.

Ὁ δὲ στρατὸς, ὅστις ἐβλεπεν αὐτοὺς, ἀρῆκε φω-
 νὰς ἀγαλλιᾶσθαι, τῶν ὁποίων ἡ ἡχὴ ἐφθασε μέχρι
 τοῦ γηραιοῦ Κρεμλίνου.

Ἐν τούτῳ συνέβαινον ἄλλα πολὺ σπουδαιότε-
 ρα. Σιγισμόνδος ὁ Γ' ἀποφασίσας νὰ ἐπιμῶνῃ εἰς τὰ
 ὑποθέσεις τῆς Ρωσίας, εἰσῆλθεν αὐτοπροσώπως εἰς
 αὐτὴν, σκοπὸν ἔχων νὰ τὴν ἐνώσῃ μετὰ τῆς Πο-
 λωνίας, ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἀναγορεύσῃ Κζάρον τὸν
 υἱὸν τοῦ Βλαδίσλαου. Ἐπολιόρκησε τὴν Σμολένσκην,
 καὶ ἐνῶ ἔμενεν ἀπρακτος ἐπὶ πολλοὺς μῆνας πρὸ τῶν
 τειχῶν τῆς πόλεως ταύτης, ὁ Ἐτιμάνος Ζολδιέσκη
 διευθύνθη εἰς Μόσχαν, καὶ ἀπαντήσας τὸν Σουίσκην,
 τὸν μὲν στρατὸν του κατέστρεψεν ἐξ ὀλοκλήρου, αὐ-
 τὸν δὲ ζωγράφας μεθ' ὅλης του τῆς αἰκογενείας, εἰσ-
 ῆλθεν εἰς Μόσχαν, καὶ ἀνηγόρευσε Κζάρον τὸν Βλα-
 δίσλαον πρὸς δὲ τὸν Ψευδοδημήτριον, διὰ νὰ παύσω-
 σιν αἱ ταραχαί, ἐπρόσφερε μικρὰν τινα ἡγεμονίαν, ἐν ὁ-
 νόματι Σιγισμόνδου τοῦ Γ' καὶ πολὺν χρυσόν. Ὁ
 Ζολδιέσκης τὸν ἐγνώριζεν· ἐδέχθη δὲ ὁ ἄθλιος ἐκεῖ-
 νος ἀμέσως τὴν προσφορὰν, καὶ ἠτοιμάζετο νὰ ὑ-
 πογράψῃ τὴν συνθήκην ὅτ' ἐφθασεν ἡ Μαρίνα, πνέου-
 σα ὀργὴν, ὀργὴν γυναικὸς φιλοδόξου.

— Ἀθλίε! ἀνέκραξεν ἡθὺς ἔχουσα περιφρονί-
 σεως, ἄθλιε! νομίζεις λοιπὸν ὅτι θὰ μείνω πλησίον
 σου ἐὰν δὲν ἔχῃς θρόνον; Πρέπει ἢ νὰ βασιλεύσῃς ἢ
 ν' ἀποθάνῃς.

Τοὺς εὐγενεῖς τούτους λόγους ὑπεστήριξεν ὁ πρίγ-
 κηψ Σαπιέχας καὶ οἱ στρατιῶταί του, ὁ δὲ Ροζίν-
 σκης εἶχεν ἐναγκαλισθῇ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Σιγισμόν-
 δου. Συγκροτεῖται λοιπὸν μάχη, ῥέει αἷμα ἀφθονόν,
 καὶ μετὰ τῆς τύσης ταραχῆς, ὁ ἀπατεὼν φεύγει
 καὶ ἀποσύρεται εἰς Καλοῦγαν. Μείνασα μόνῃ μετὰ
 τῶν ἀνθρώπων εἰς μηδένᾳ ὑπακουόντων πλέον χαλινὸν
 ἡ Μαρίνα ἀπεφάσισε νὰ παραταχθῇ αὐτὴ κατὰ τοῦ
 ἐχθροῦ. Διέτρεξε τὰς ταξίς, ὑπεσχέθη, ἠπειλήσει,
 παρεκάλει, ἐξώρκεισε, διέταξε, καὶ ἐπὶ τέλους κα-
 τώρθωσε νὰ ἐκείρῃ τὸν ἐνδομισχισμὸν τῶν ἀτάκτων
 ἐκείνων στρατευμάτων. Ὅλοι δοκίζονται νὰ ἐπανα-
 φέρωσιν εἰς τὸν θρόνον, ὅχι τὸν Δημήτριον, ποῦτα ἦ-
 το ἀδελφάρων, ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν τῆς Μαρίνης Μνι-
 σζέχ. Τότε, ἐγκαταλείψασα τὴν γυναικεῖαν ἐσθῆτα,
 ἐφόρεσεν ἐνδυμὰ στρατιώτου, καὶ ῥίψασα φαρέτραν

λοῦγαν. Ἐκεῖ εὐρούσα τὸν ἀπατεῶνα, ἐπέβαλεν ἐκ νέ-
 ου εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Δημητρίου, καὶ τὸν ἐπανέ-
 φερεν εἰς τὸ στρατόπεδον λέγουσα·

— Ἀνδρε! δὸς λοιπὸν τὴν ζωὴν σου δι' ἑνα
 θρόνον!

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὁ Βλαδίσλαος ἐστέρθη εἰς
 Μόσχαν διὰ τῶν φροντίδων τοῦ Ζολδιέσκης. Ἡ Μα-
 ρίνα, μεταβλήθισα εἰς ἥρωα, μάχεται ὡς λέαινα
 καθ' ὀλοκλήρου στρατοῦ ἐντὸς μονῆς. Ὁ δὲ Ζολδιέ-
 σκης αἰσχυρόμενος ὅτι γυνὴ διετάραξε τὸν θρίαμ-
 βόν του, ἠτοιμάζετο νὰ ἐφορμήσῃ εἰς τὴν μονήν, καὶ
 νὰ καίῃ, ὅπως τοὺς ἐν αὐτῇ. Ἡ Μαρίνα δὲν ᾔθελε
 νὰ ζήσῃ ἀπλῶς, ἀλλὰ νὰ ζήσῃ βασιλεύουσα καὶ ἐκ-
 δικουμένη. Ἡ δὲ θέλησίς αὐτῇ ἐγέννησε τασαύτην δύ-
 ναμιν ἐν αὐτῇ, ὥστε κατάρθωσε θαύματα. Ἀνεχώ-
 ρησεν ἀπὸ τὴν μονὴν ἀρούτῃ· ἐνέπρησεν αὐτὴ μόνῃ,
 καὶ σύρονσα πάντοτε μεθ' ἑαυτῆς τὸν ἀπατεῶνα, ὡς
 ρασμα ἡγεμόνος, ἐπανῆλθεν εἰς Καλοῦγαν, καὶ κλει-
 σθεῖσα ὠχυρώθη.

Ἡ ἀκάθεκτος αὐτῇ ἐπιθυμία τοῦ νὰ βασιλεύσῃ, ἡ
 πλεμικὴ αὐτῇ φιλοδοξία της, μετεβλήθησαν εἰς ἀ-
 χαλίνωτον μανίαν, ἀλλοιώσασαν, οὕτως εἶπεν, τὴν
 φύσιν της. Καὶ ἐμίσει μὲν καὶ κατερνόει τὸν Ἰσραη-
 λίτην ἐκείνον, ἐθεώρει ὅμως πολῦτιμον τὴν ὑπαρξίν
 του, καὶ ἔτρεμε δι' αὐτόν· ᾔθελε νὰ ἀναβῇ εἰς τὸν
 θρόνον τὸ ἀποτρόπαιον τοῦτο ὄν, διότι θὰ συνανέβαι-
 νε καὶ αὐτὴ μετ' ἐκείνου.

Ἡ σταθερὰ καὶ ἀ-αταδάμαστος θέλησίς της εἴλ-
 κυσε πρὸς αὐτὴν πολλοὺς ὁπαδοὺς, πανταχόθεν συρ-
 οεύσαντας. Συνεκρότησεν ἄρα ἐκ νέου στρατὸν ἀξιό-
 μαχον.

Πρὸς τούτοις εἶχε κατορθώσει νὰ προσλάβῃ συμμά-
 χους καὶ πολλοὺς ἀρχηγούς Ταρτάρων, καὶ οὐκ ὀλίγους
 Κρζάκους· ἀλλ' ὁ Ψευδοδημήτριος, δόσπιστος πάντοτε,
 διότι ἦτο αὐτὸς ποταπὸς καὶ ἀπατεὼν, ὑπέπτευε
 τὴν πίστιν τοῦ Οὐρμανώδ, Χάνου τῆς Καζιμόφ. Χω-
 ρὶς δὲ νὰ κοινοποιήσῃ τὸ σχέδιόν του εἰς τὴν Μαρί-
 ναν, ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἐξοντώσῃ. Τὸν προσεκάλεσε
 λοιπὸν νὰ συναξέλθωσιν εἰς θῆραν, τὸν παρέταρεν εἰς
 μέρος μεμονωμένον καὶ σιδενδρον, τὸν ὑπεχρεώσε νὰ
 πεζούσῃ ἐπὶ λόγῳ ἰδιατέλειαι συνδιαλέξεως, καὶ ἐνῶ
 ὁ Τάρταρος ἤκουεν ἀνίποπτος, ἐ-ραυματίσθη δις, ὁ
 ἀνδρεὺς αὐτός, διὰ ξίφους, ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐκεῖ-
 νου δολοφονοῦ.

Μετὰ τὸν φόνον ὁ Γιαγκέλκς ἐσπευσε νὰ σκάψῃ
 τάφον ἐντὸς τοῦ δάσους, καὶ νὰ κρύψῃ τὸ πτώμα
 τοῦ θύματος τοῦ ἐπιστρέψας δὲ εἰς Καλοῦγαν εἶπεν
 ὅτι ὁ Οὐρμανώδ ᾔθελεσε νὰ ἐπιβουλευθῇ τὴν ζωὴν
 του, ὅτι ὅμως αὐτὸς τὸ ἐνόησε καὶ ὑπερασπίσθη
 ἐαυτόν, καὶ ὅτι ὁ δολοφόνος, φοβούμενος, κατέφυγεν
 εἰς Μόσχαν μετὰ τῶν ἐχθρῶν.

Ἡ Μαρίνα ἐγνώριζε τὸν ἄτιμον ἢ ὠγρότητος τοῦ
 προσώπου του, τὸ τρέμον σῶμά του ἐπρόδιδον τὸ ἐγ-
 κλημα. Ἀπέστρεψε λοιπὸν μὲ φόβον τὰ βλέμμα-
 τα ἀπὸ τοῦ τέρατος ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔβλεπε τὰς
 χεῖρας εἰς αἷμα ἀθῶν. Ἀλλὰ καὶ ἄλλος ἐνόησε τὸ
 ἐγκλημα τοῦτο. Ὁ πρίγκηψ Οὐρμζόφ, συγγενὴς τοῦ

Οὐρμυνώδ', ἀπεράσεις νὰ ἐκδικηθῇ τὸν θάνατον τοῦ συγγενοῦς του· καὶ ἐνῶ μίαν τῶν ἡμερῶν ἐμέθυσεν ὁ πλάνος, ἐσφαξε καὶ αὐτὸν καὶ ὅλους τοὺς περὶ αὐτὸν, καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τῶν Ταρτάρων του.

Ἡ Μαρίνα, στερεθεῖσα αἶφνης τῶν γενναϊοτέρων στρατευμάτων της, ἔμεινε μόνη· συλληφθεῖσα δὲ ὑπὸ τῶν βογιάρων κατακλείσθη εἰς φυλακὴν.

Τοιαῦτα δὲ ἦσαν τὰ παθήματά της ἐντὸς τῆς εἰρ-
κτῆς ἐκείνης, ὥστ' ἐβιάσθη, αὐτὴ ἡ Μαρίνα, νὰ ἐπι-
καλεσθῇ τὸ ἔλεος τῶν ἐχθρῶν της· ἀλλ' ὑπῆρξαν ἄ-
καμπτοι. Τότε ἡ ἀθλία ἠθέλησε ν' ἀποθάνῃ! Ἐπέ-
ραν τινὰ, ἐνῶ ἦτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ψιαθοῦ
της, καὶ ἀνεπῆλαι τὴν παρελθούσαν δοξάν καὶ τὴν
ἐνεστῶσαν ἀθλιότητά της, ἤκουσε κλαγγὴν ὀπλων καὶ
ἀλαλαγμοὺς μαχομένων· ἡ θύρα τοῦ δεσμοτηρίου
συνετρίφθη, καὶ τρεῖς ὁρμήσας πρὸς αὐτὴν ἔπεσε παρὰ
τοὺς πόδας της, κατεφίλησε τὰς χεῖράς της, ἔδρεξεν
αὐτάς μὲ δάκρυα, καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ τὸν ἀκο-
λουθήσῃ. Ἡ Μαρίνα ἀνασηκωθείσα εἶδε τὸν ἀνθρω-
πον τοῦτον, καὶ ἀνεφώνησεν· «Εὐχαριστῶ Θεέ μου,
διότι μ' ἔσωσας!»

Μικρὰ ἐτι ἡ Μαρίνα εἶχε σύντροφον νέον τινὰ Πο-
λωνὸν Ζαρούκην τ' ὄνομα. Μετὰ δὲ ταῦτα ἠράσθη
αὐτοῦ, καὶ ἠράσθη εἰλικρινῶς, διότι εἶχεν εὐγενῆ αἰ-
σθήματα ἢ ὡραία ἐκείνη γυνή. Καὶ ἡ μὲν καρδιά της
ἠγάπα τὸν Ζαρούκην, ἀλλ' ἡ πρόρρησις εἶχεν εἰπεῖ
πρὸς αὐτὴν ὅτι ἐμελλε νὰ βασιλεύσῃ. Ὅθεν ἀπεκρί-
θη πρὸς τὸν νέον·

— Διὰ νὰ δεχθῶ τὴν ὑπόκλησίν σου, πρέπει πρῶ-
τον νὰ σὲ ἰδῶ διοικούντα.

Ὁ νέος ἀνεχώρησεν ἀπηλπισμένος, καὶ πολλὰ ἔτη
παρήλθον χωρὶς ποτε νὰ μάθωσι τί ἀπέγεινεν. Ἀλλὰ
καὶ ἡ Μαρίνα αὐτὴ εἶχε σχεδὸν τὸν λησιμονήσῃ, ὅτε
τὸν εἶδεν ἐμφανισθέντα αἶφνης ἐνώπιον αὐτῆς. Ἐνε-
φανίσθη δὲ ἐνῶ οἱ δῆμοι ἐμελλον νὰ βασανίσωσι καὶ
θανατώσωσιν αὐτήν. Τότε ἤκουσε φωνὴν ἀνακτιλοῦσαν
τὰς ἀναμνήσεις τῆς νεότητός της, ἀναμνήσεις γλυκεῖας
πάντοτε, αἵτινες ἐπανέλθοῦσαι εἰς τὴν καρδίαν της ἐ-
νέπλησαν αὐτὴν χαρᾶς. Ἐπεσε λοιπὸν εἰς τὰς ἀγκάλας
τοῦ Ζαρούκη, καὶ εἶπεν·

— Εἰμ' ἑτοίμος νὰ σὲ ἀκολουθήσω, παῦ θὰ μὲ
φέρῃς;

— Εἶμαι, ἀπεκρίθη ὁ νέος, ἀρχηγὸς τῶν Κοζά-
κιων ἔχω στρατὸν πολυάριθμον συγκαίμενον ἐξ ἄν-
δρῶν ἀφωσιωμένων εἰς ἐμέ. Προστατευομένη ἀπ' αὐ-
τοὺς δὲν πρέπει νὰ φοβῆσαι διόλου. Θὰ σὲ φέρω εἰς
τὸν πατέρα σου. Ἐλθε νὰ ἰδῇς τὴν πατρίδα σου.

Ἡ Μαρίνα ἐν ποσούτῳ ἐκινθρώπαζε καὶ ἀποσύ-
ρασε τὴν χεῖρά της.

— Δὲν ἔχω πλὴν πατρίδα, εἶπε σείουσα τὴν κε-
φαλὴν· πατρίς μου εἶναι τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπου θὰ εὕρω
στρατῶπεδον, θρόνον ἢ τάραν.

— Τὸ θέλεις; ἠρώτησεν ὁ νέος ἀρχηγός· θέλεις
νὰ ἐκτεθῇς εἰς νέους κινδύνους; Ἐλθε μεταξὺ μας,
θὰ διοικῇς ἀνθρώπους ἀπλοῦς, ἀγρίους μάλιστα, ἀλλ'
ἀφωσιωμένους εἰς τὰ νήματα σου. Ὁ αὐτοκρα-
τορικὸς σου θρόνος θὰ εἶναι ὁ ὡραιότερος ὅλων τῶν
θρόνων τῆς γῆς· δὲν θὰ σύγκηται μὲν ἀπὸ τέσσαρας

σανίδας σκεπασμένας μὲ βελούδον, ἀλλὰ οἱ πόδες
σου θὰ πατοῦν τὸ δέρμα τοῦ εὐγενεστέρου θηρίου τῆς
φύσεως, καὶ ἡ κεφαλὴ σου θὰ σκεπάζεται ἀπὸ αὐτὸν
τὸν οὐρανόν. Τὸ κράτος σου δὲν θὰ ἔχῃ ὅρια, διότι
θὰ τὸ φέρωμεν ὅπου ὑπάγουν τὰ ἄλογά μας, καὶ ὅπου
αἱ λόγχοι μας φθάνουν νὰ κτυπήσουν. Ἐλθε Μαρίνα.

Ἡ Μαρίνα τὸν ἠκολούθησε γοητευθεῖσα ἀπὸ τὴν
περιγραφὴν τοῦ νέου βίου. Ἀνέβη εἰς ὡραιότατον
λευκὸν ἵππον, καὶ εὐρέθη μεταξὺ ἀνθρώπων ἐχόντων
τὸ ἥθος γενναῖον καὶ υπερέρνον, καὶ ὀπλὰ λαμπο-
κποῦντα, οἵτινες ὑπεδέχθησαν αὐτὴν ἐπισημοῦντες
ὡς βασιλισσαν. Ἡ ὡραιότης της ἔλαβε τότε χαρα-
κτῆρα οὐράνιον. Φιρούσα ἐνθυμα ἄλλοτε μὲν λαμ-
πρόν, μεταβληθὲν δὲ εἰς ῥάκη ἐντὸς τοῦ δεσμοτη-
ρίου, τὴν κήλην ἔχουσα λυτὴν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀ-
στρακηόλους, ἐπαλλε διὰ τῆς γυναικείας χειρὸς
της δόρυ, καὶ ἑστρεφε τὴν ἀκωνὴν αὐτοῦ πρὸς
τὴν Μόσχαν. Ἐπειτα δὲ, νεύσασα πρὸς τοὺς Κοζά-
κους νὰ τὴν ἀκολουθήσωσιν, ὤρμησε πρὸς τὴν πα-
τρίδα· ὅλοι ἐδράμον κατόπιν αὐτῆς. Ἐντὸς ὀλίγου
τὰ ἀνατολικά μέρη τῆς Ρωσίας ἐδηλώθησαν ὑπ' αὐ-
τῶν· παντοῦ ἐβλάπτετο ἡ γῆ πυρὸς καὶ σιδήρου. Ἀλλ'
ἡ Μαρίνα ἐμίσησε μετὰ τινὰ χρόνον τὴν ἀεικίνητον
αὐτὴν βασιλείαν, καὶ ἠθέλησε νὰ βασιλεύσῃ, ἀλλὰ
νὰ βασιλεύσῃ ἐν εἰρήῃ. Ὁ Ζαρούκης, ὅστις ὑπο-
τάσσεται πάντοτε εἰς τὰς θελήσεις της, διευθύνθη εἰς
Ἀστραχάν, τὸ ὅποιον ἐπεθύμει αὐτὴ νὰ ἐκπορθῇσῃ.
Ἐν Ἀστραχάν ἔπρεον εἰς τὴν ἐξουσίαν της, καὶ ὁ
πρίγκιψ Δημήτριεβιτς Κόροστίνην, ὅστις εἶχε πολ-
μήσει ν' ἀντισταθῇ, ἐφανεύθη ἀπὸ τὸν νικητὴν. Ἡ
Μαρίνα δὲν ὑπέφερεν οὐδὲ ἀντίστασιν. Ἐδατίλευσε
δὲ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην καταστραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ
πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου, ὅπου ὅλαι σχεδὸν αἱ γυναῖκες
ἦσαν ἢ χθῆραι ἢ ὀρφαναί.

Περὶ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Κοσμάς Μίνιν καὶ ὁ
πρίγκιψ Παγιάρσκις συνεμάχησαν διὰ νὰ ὑπερασπι-
σθῶσι τὴν πατρίδα των καὶ νὰ τὴν λυτρώσωσιν ἀπὸ
τοὺς ἐσωτερικοὺς ἐχθρούς, καὶ ὅλη σχεδὸν ἡ εὐγενὴς
νοσφία ἐδράμε νὰ ὑπερετίσῃ ὑπ' αὐτοὺς. Ὁ Ζαρού-
κης ἐπολεμήθη πρῶτος ὡς ὁ μᾶλλον τραμὶρός· ἠττη-
θεὶς δὲ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ εἰς τὴν ἐρημον μετὰ μι-
κρῶν τινῶν λειψάνων τοῦ στρατοῦ του. Ἀλλὰ μετ'
ὀλίγον, καὶ αὐτὰ τὰ ἀθηνῆ λειψάνα διεσκορπίσθησαν,
καὶ ἔμεινε μόνος μὲ τὴν Μαρίναν.

Οἱ Ρῶσοι ἐπεθύμουν νὰ ἐκδικηθῶσιν αὐτὴν διὰ
τὰς τόσας συμφορὰς τῆς πατρίδος των· διὸ τὴν κα-
τεδίωκον λυσσῶντες· ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν συλλάβω-
σιν ἔπρεπε νὰ κατασπαράξωσι πρῶτον ἄλλην καρδίαν
ἀφωσιωμένην καὶ ἐνθερμον ἥτις ἐπρόσπατειν αὐτήν.

Περὶ τὰ μέγα τοῦ χειμῶνος τοῦ 1672 ἐτους, τοῦ
ῥωσικοῦ χειμῶνος, κατὰ τὰ μέρη μάλιστα ἐκεῖνα ὅ-
που καὶ αὐτὰ τὰ θηρία φοβούνται τὸ ψῆγος, ἡ Μα-
ρίνα μόλις ἔσπευε τοὺς κατεψυγμένους πόδας της. Ἐ-
νίοτε, δάκρυα ἔρρεον ἀπὸ τοὺς ἑξῆς· ἀλλὰ φλογε-
ροὺς ὀφθαλμοὺς της, τὰ ὅποια ἐπήγνυν ἀμείωσι τὰ ψῆ-
γος ἐπὶ τῶν παρειῶν της. Ἐλαλε δὲ, διότι ἡ καρδιά
της ταλαιπώρου ἐπαλλε δι' ἄλλο θν, διὰ τὸν υἱὸν
της, τὸ δροσερόν ἐκεῖνο ἀνθος τὸ γεννηθὲν μεταξὺ

καταιγίδων, εἰς τὰ χεῖλη ἀθύσσου! Ὁ Ζαρούκης ἠτένιζεν ἀπληπισμένος τὴν γυναῖκα ἐκείνην, τὸ βρέφος ἐκείνο, ἀποθνήσκοντας ὑπὸ κόπου, καὶ πείνης καὶ δίψης, καὶ ἐπείζεν ὡς μαινόμενος τοὺς ὁδόντας. Ἀλλὰ τότε, ἐὰν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀπέντων τῶς τῆς Μαρίνης, ἀνεύρισκε δυνάμεις διὰ τὰ τὴν βοηθήσῃ, καὶ νὰ φέρῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τὸ τέκνον τοῦ. Οὕτω πως ἐπλανῶντο οἱ δύο φυγάδες εἰς τὰς μεμονωμένους καὶ ἀπεράντους ἀπέπας τὰς ὁποίας περιδρέχει ὁ Ζαῖκ, ὅπου δὲν βλέπεις οὐδὲ καλύβην. Ἡμέραν τινὰ, ἀπεφάσισαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ Οὐράλια ὄρη, καὶ διζοχίζοντες τὴν χιόνα ἣτις ἐσκέπαζε τὰς ἀχάνεις πεδιάδας ὡς σινδόνη νεκρική, ἐβάδιζον ἐν σιωπῇ. Αἶφνης συφών λάβρος καταλαμβάνει αὐτούς· ἡ χιὼν, πίπτουσα κατ' αὐτῶν, σκοτίζει τὴν ὁρασίαν των· δὲν βλέπουνσι πλέον ποῦ νὰ διευθυνθῶσι, διότι εὕρισκονται ἐντὸς νέφους. Μετ' ὀλίγον τὸ νέφος τοῦτο διαλύεται, καὶ τρόμος κατέλαβεν αὐτούς· ἀνθρώποι ἐφάνησαν ἐνώπιόν των, ἀλλ' ἐχθροί, οἵτινες ἐμυκῶντο ὡς θηρία. Ὁ Ζαρούκης ἔσυρε τὴν σπάθην του, ἀλλ' ἡ κατεφυγμένη δεξιὰ του δὲν δύναται οὔτε νὰ σφίγῃ τὴν λαβὴν. Μυκτῆρίζοντες τὴν ἀδυναμίαν του, οἱ ἀπηνεῖς ἐκείνοι στρατιῶται, φονεύουσιν αὐτόν, καὶ ὁ δυστυχὴς, πεσὼν καθημαγμένος πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Μαρίνης, ἔσπρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὴν σύζυγόν του δι' ἣν ἀπέθνησκεν.

Ὀλίγον διήρκεσεν ἡ ἀγωνία του· ἀλλὰ κατὰ τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα, ἶδε τὴν Μαρρίαν δεθείσαν διὰ σχοινίων καὶ λωρῶν, καὶ περιστοιχισθεῖσαν ὑπὸ ἀγριοπροσώπων καὶ δυσειδῶν στρατιωτῶν, ἀπὸ τὰ γένεια τῶν ὁποίων ἐκρέμαντο πάγοι. Ἡ δὲ Μαρρίνα, σιωπηλὴ καὶ υπερήφανος, δὲν ἀπεκρίνετο εἰς τὰς ἐρωτήσεις των, ἀν καὶ ἐνόει τὴν ῥωσικὴν.

Αἶφνης φωνὴ τις φρικώδης· ἀλλὰ γλυκεῖα, κατετάραξε τὴν καρδίαν τῆς Μαρίνης, τῆς ὁποίας τὴν θλίψιν δὲν ἐπρόδωκεν ἕως τότε οὐδὲν ἐξωτερικὸν σημεῖον. Ἡ δὲ φωνὴ αὕτη ἦτο τοῦ υἱοῦ της, τοῦ μικροῦ Δημητρίου, ὅστις τὴν ἐκάλει.

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν στρατιωτῶν συνδιελέγετο μὲ χαμηλὴν φωνὴν μετὰ πινῶν ἐξ αὐτῶν. Ἐπρόκειτο δὲ περὶ τῆς τύχης τῆς Μαρίνης.

— Νὰ τὴν φονεύσωμεν, ἔλεγεν αὐτός.

— Θὰ μᾶς ἀνταμείψουν περισσότερο, ἔλεγεν ἄλλος, ἐὰν τὴν φέρωμεν ζῶσαν εἰς Μόσχαν.

— Δὲν θὰ ζῇσῃ, ἐπρόσθεσε τρίτος βλέπων αὐτὴν κειμένην ἐπὶ τῆς καθημαγμένης χιόνος.

Τὴν ὥραν ἐκείνην, ἵππος τις ἐκτύπησε διὰ τοῦ ποδὸς τὸ ἔδαφος, καὶ ἡχος ὑπόκωφος ἐδόθηεν ὑπὸ τὴν γῆν. Ὁ ἀρχηγὸς ἐμειδίασεν ὡς δαίμων· ἐνευσεν πρὸς τοὺς συντρόφους του, καὶ ἀμέσως κτυπήσαντες τὴν γῆν μὲ τοὺς πελέκεις οἵτινες ἐκρέμαντο ἀπὸ τοῦ ἐφριπτείου των, ἔσπασαν τὸν σκληρὸν πάγον ὅστις ἐκάλυπτε τὸν Ζαῖκ· καὶ ἐν ἀκαρεῖ τὰ χύματα τοῦ ποταμοῦ ἀνεπλήθησαν μυκώμενα. Οἱ Ῥῶσοι, λαβόντες τὸ πτώμα τοῦ Ζαρούκη, τὸ ἐρρίψαν εἰς τὸν ποταμόν. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρρίαν, ἀνήγγειλον γελῶντες πρὸς αὐτὴν ὅτι ὁ Ζαῖκ θὰ εἶναι ἡ τελευταία κατοικία της· αὐτὴ δὲ δὲν ἀπεκρίθη, διότι

ἡ ψυχὴ της ἦτο ἤδη μετὰ τοῦ Θεοῦ· ὁ τελευταῖός της λόγος ἦτο εὐχὴ πρὸς τὸν πλάστην της! Καὶ δρᾶζντας αὐτὴν, ὡς δαίμονες τοῦ αἵμου, τὴν ἐξορπενδόνισαν χαίροντες εἰς τὸν κατεφυγμένον τάφον της.

Ἡ θύελλα κατέστη τότε βιαιοτέρα· ἡ χιὼν περιδινουμένη περὶ τὴν ὁπλὴν τοῦ ποταμοῦ, ὅστις κατέπιεν ἐν τῶν ὠραιότερων πλασμάτων τοῦ Θεοῦ, μεταβλήθη εἰς λίθον ἐπιτάφιον. Οἱ στρατιῶται ἐβλεπον σιωπῶντες ἐξαφανιζόμενον καὶ τὸ τελευταῖον ἶχνος τοῦ ἐγκλήματός των. Δὲν ἤλλάζον πλέον! Τελευταῖα δράματα καταπλήττουσι καὶ αὐτοὺς τοὺς δημίους!

— Ἐτελείωσεν! εἶπεν ὁ ἀρχηγός· ὡς ἀναχωρήσωμεν. Καὶ ἐνῶ ἀνέβαινον τοὺς ἵππους αὐτῶν, ἡ αὐτὴ γλυκεῖα καὶ γοερὰ φωνὴ διετάραξε καὶ δεύτερον τὴν σιωπὴν τῆς ἐρημίας· ἦτο δὲ ἡ φωνὴ τοῦ ὀρφανοῦ, κειμένου ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ τρέμοντος.

— Ἄ! ἀνέκραξεν ὁ ἀρχηγός ἐλθὼν πρὸς αὐτό· ζῆς ἀκόμη; Τὸ βρέφος ἔσπρεψε πρὸς αὐτόν τὰ ἡμίσειστα βλέμματά του, καὶ ἔτεινε τοὺς βραχίονας· ὁ δὲ ἀρχηγός τὸ ἀνεσήκωσεν. Ὁ μικρὸς ἄγγελος ἐσιώπα! στεναγμὸς μόνον, γλυκὺς ὡς τὸ νέον τοῦ πρόσωπον, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στήθος του, ὅτε ἡ τραχεῖα χεὶρ τοῦ δημίου τῆς μητρὸς του, περιέσφιξε μὲ λαιρὸν τὸν λευκὸν ὡς κύκλον λαιμόν του. . . Μετὰ ταῦτα ἐρρίψε τὸ νέον πτώμα εἰς τὴν χιόνα, καὶ ἔδραμε πρὸς τοὺς συντρόφους του.

Μετ' ὀλίγον οἱ κρότοι τῶν ἵππων ἐξηφανίσθησαν, ἡ ἐρημία ἀνέλαβε τὴν τρομερὰν σιωπὴν της, καὶ μόνον ἶχνος ὑπελείπεται τοῦ φρικτοῦ δράματος τὸ πτώμα τοῦ ἀθώου ἐκείνου βρέφους. (*)

LA DUCHESSE D'ABRANTÈS.

Περὶ τῆς κατὰ τὸ 1852 ἔτος διαχειρίσεως
τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης ἐν Ἑλλάδι,
καὶ περὶ τοῦ ἀστυκοῦ αὐτῆς δικαίου.

—o—

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἐδημοσίευσεν πρὸ τινος καιροῦ πίνακα τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1852 διαχειρίσεως τῆς πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικαιοσύνης, τοῦ ὁποίου τὸ περὶ τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης μέρος εἶναι μάλιστα πολὺ λεπτομερέστερον τοῦ περὶ τῆς πολιτικῆς, καθὼ περιλαμβάνον καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς διαχειρίσεως τοῦ κλάδου τούτου τῆς δικαιοσύνης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1835 μέχρι τοῦ 1852. Περιοριζόμενοι ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ πίνακος τῆς δια-

(*) Τὸ διήγημα τοῦτο εἶναι ἱστορικόν. Αἱ πηγαὶ ἐξ ὧν ἠρύσθη αὐτὸ ἡ δοῦκησα Ἀβραντίς, εἰς τὰς φλέβας τῆς ὁποίας ἐκυκλοφόρει τὸ αἷμα τῶν Κομνηνῶν τοῦ Βυζαντίου, εἶναι ἡ τοῦ Καραμείν, τοῦ Νικησιβίτζ, τοῦ Λεβέν, τοῦ Κασιόγλου, τοῦ Κοβιερίτζ, τοῦ Ποτόκη, καὶ ἄλλαι.